

Egnsudvikling i Odsherred

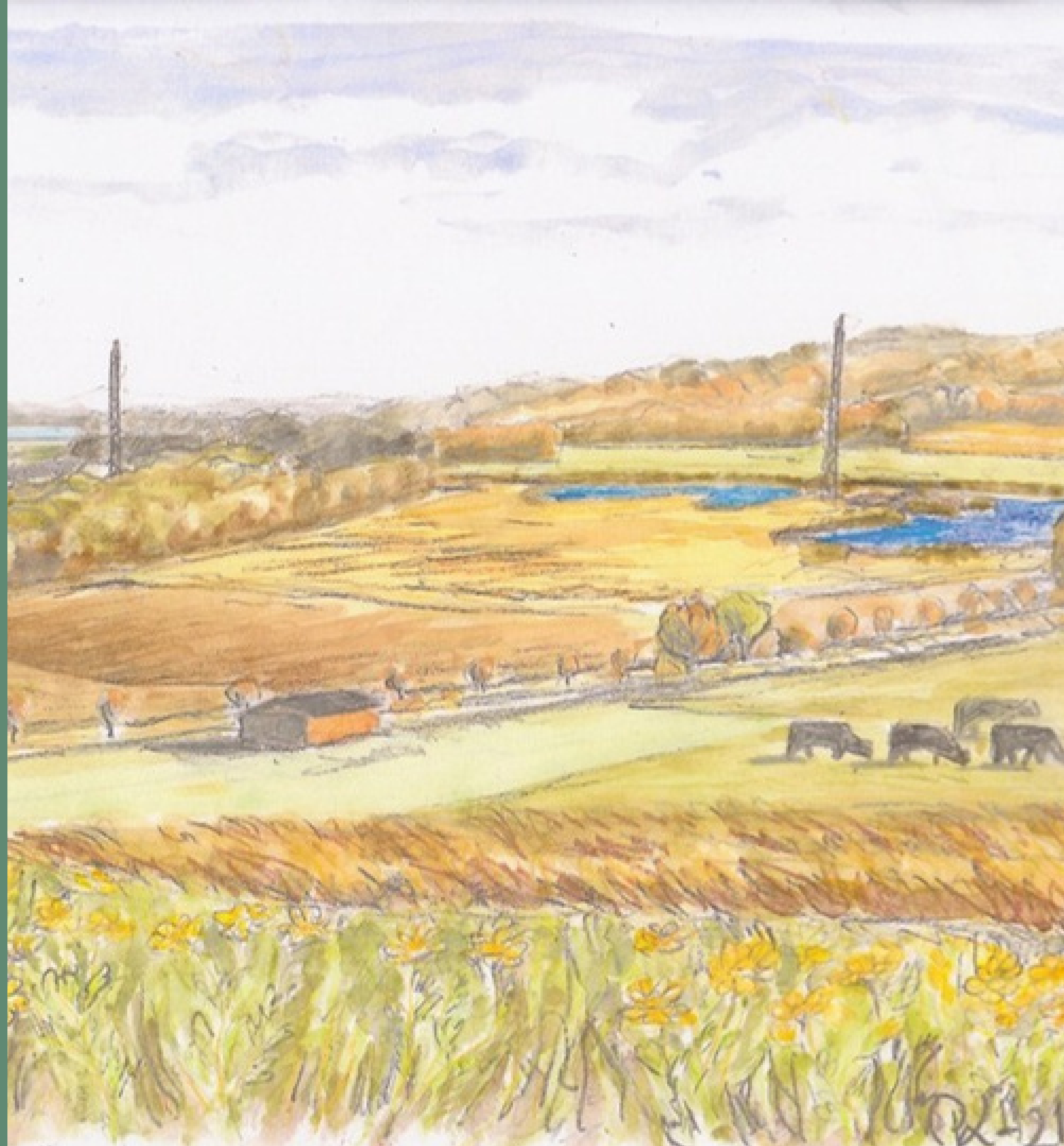
Sundhedslandskabet Grønne Vig

Projektoplæg 2026

Livsgnisten
Odsherred

Juni 2026

“Vi ønsker naturkvalitet tæt på hverdagen”

Den **bynære natur med udsigt** over det åbne land er attraktiv at bevare. Vi ønsker at fremme tilgængelige landskaber for alle i Vig.

Grønne Vig er et sundhedslandskab med sti-adgang, der plejes, så biodiversiteten øges og kulturlandskabets værdier opretholdes til glæde for alle brugere.

Eng med græsning, stier til gang, kørestol og løb, rindende vandløb og søens stille vandspejl, opholdssteder og træbeplantning skaber en grøn oase syd for Vig - helt i tråd med Odsherreds vision om **Lys, Liv og Landskab**.

Sundhedslandskabet

Grønne Vig: Projektoplæg

Del 1

Frivillige i fællesskabet

- Forord
- Motivationen for projektet
- Styregruppen
- Lokale interessenter
- Målgrupper

Del 2

Projektets etaper

- Etaper
- Kort over arealet
- Sundhedslandskabet som videnscenter
- Uddannelse
- Funding

Del 3

Lokalt impact

- Hvorfor skal vi lave bynær natur i Odsherred?
- Nær Natur som kvalitet
- Frivillighed er en kapacitet
- Naturtyper - visionboard
- Next Steps - et kort rids over projektet
- Kontakt

Forord

Lokalmiljøets pionerer skaber unik samfundsværdi

Da jeg hørte om projektet Grønne Vig syd for Naturens Pusterum ved Baeshøjgård, blev jeg slået af to ting: Projektets store relevans her i Odsherred og ikke mindst af en dyb respekt for foreningen Livsgnistens progressive samfundssind. Et frivilligt fællesskab, der er med til at løfte samfundet og skabe menneskelige værdier på baggrund af et basalt behov.

For at afhjælpe stress og mistrivsel opfandt og etablerede Livsgnist sit eget kapacitetsrige naturrum. Naturens Pusterum til mennesker med demens og deres pårørende og plejere var det prisvindende resultat.

Men ikke nok med det. Foreningen fik den geniale ide, at skabe et endnu større naturområde baseret på erfaringerne fra demensprojektet. Med **Grønne Vig** inviteres en mangfoldighed af brugergrupper med i et sundhedslandskab, som er nytænkende både lokalt og nationalt, og som bliver et areal, som alle borgere i alle aldre kan få glæde af.

Med sundhedslandskabet bevares et uerstatteligt åbent geopark-landskab til gavn og glæde for samfund, mennesker, planter og dyr - lige op ad byen Vig. Man kan bygge huse mange steder, men man kan ikke lave så unikt et åbent landskab andre steder i Odsherred end her. Hvis dette progressive projekt bliver en realitet, vil hele Danmark kigge på Odsherred og blive slået af samme indtryk som jeg: Ideens fantastiske relevans og progressivitet og af en kæmpe respekt for alle de seje Frivillige, der skaber helt unikke fællesskaber, rum for blomstrende kapacitet lokalt og i Grønne Vigs tilfælde, uomgængelig samfundsværdi nationalt.

Med Venlig Hilsen

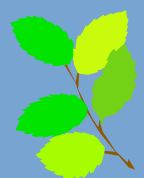
Maja Bovin

Landskabskulturkonsulent på Projekt Grønne Vig

Citat fra bogen “Natur og Demens ”om Naturens Pusterum: **’Naturen kræver ingen præstation eller problemløsninger. Den giver ’blot’ mulighed for at være sammen, sanse og kommunikere i og om det, som man oplever på lige fod i et fælles nu’,**

Charlotte Lindvang, lektor ved Aalborg Universitet ..’**denne bog er noget særligt. I bogen indgår et citat af demensforskeren Tom Kitwood, som siger at mennesker med en demenssygdom ’kan have noget vigtigt at lære resten af menneskeheden’.**

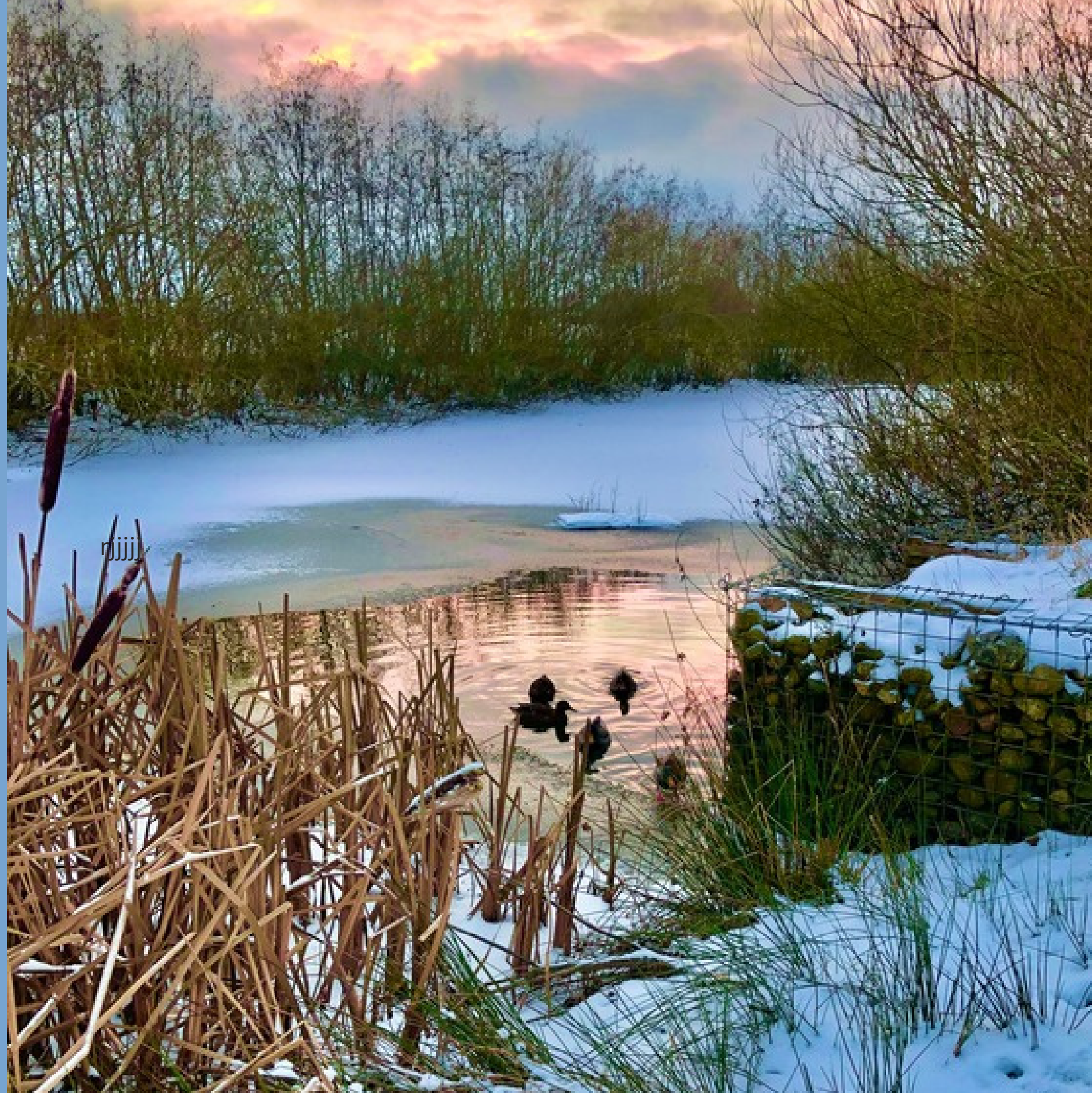

Grønne Vig

Del 1:

Frivillige i fællesskabet

Livsgnisten Odsherred og
Landskabskulturkonsulent Maja Bovin

Rekreativt område - i stedet for byggeri

Motivationen for projektet:

Styregruppen forklarer:

“Kender du naturområdet bag plejehjemmet Baeshøjgård i Vig? Hvor man ser ud over markerne, helt ud til Sidinge Fjord? Som det er nu, har kommunen udlagt området nedenfor Naturens Pusterum, der kaldes 7B4, til bebyggelse. Opføres byggeri her, forsvinder en mageløs bynær natur, udsigten over geopark- landskabet og en helt særlig ro, der kendetegner det unikke område. Byggeri vil gå ud over både plejehjemsbeboere og alle andre, der søger og går tur i området. Byen som helhed mister noget uerstatteligt, hvis området bebygges. Der er rig mulighed for at søge fonde til at bevare og udvikle en naturpark her, hvis vi vender ideen på hovedet og åbner området op for alle, istedet for at lukke det af med bebyggelse.

Vi ønsker, at området beskyttes. Vi ønsker, at kommuneplanen for område 7B4 ændres til ”rekreativt område”. Og vi ønsker at bevare og videreudvikle det lokale naturfællesskab via projektet: Sundhedslandskabet Grønne Vig.”

Hvem laver projektet ? Og hvem kan bruge det?

Styregruppen

Med erfaring fra det prisvindende projekt “Naturens Pusterum” og bogen “Natur og Demens” er det frivillige fra Foreningen Livsgnisten Odsherred, der tager initiativ til at samle en bred lokal arbejdsgruppe, der skal drive projekt Grønne Vig

Lokale interessenter

Opbakning til projektet kommer fra en bred vifte af lokale borgere, institutioner og fællesskaber i Vig og øvrige Odsherred. Ligeledes støtter relevante samarbejdsparter som Friluftsrådets lokalafd.: Nordvestsj. Kreds 14, Danske Handicaporganisationer Odsherred, samt DOF og Danmarks Naturfredningsforening Odsherred. Frivilligcenter Odsherred støtter projektet med brobygning mellem mulige brugere, foreninger og aktive grupper lokalt.

Målgrupper

Projektet skal tænkes som et åbent naturtilbud med mulighed for ro, restituering og reduktion af stress. Det henvender sig til alle lokale inklusiv sårbare borgere på plejecentre og fra kommunens Demensindsats, foruden at indgå som en del af Odsherreds sti-system til vandreturisme. Sundhedslandskabet tilrettelægges så mange forskellige brugergrupper indtænkes, idet mange kan få gavn af landskabets værdi i den bynære natur.

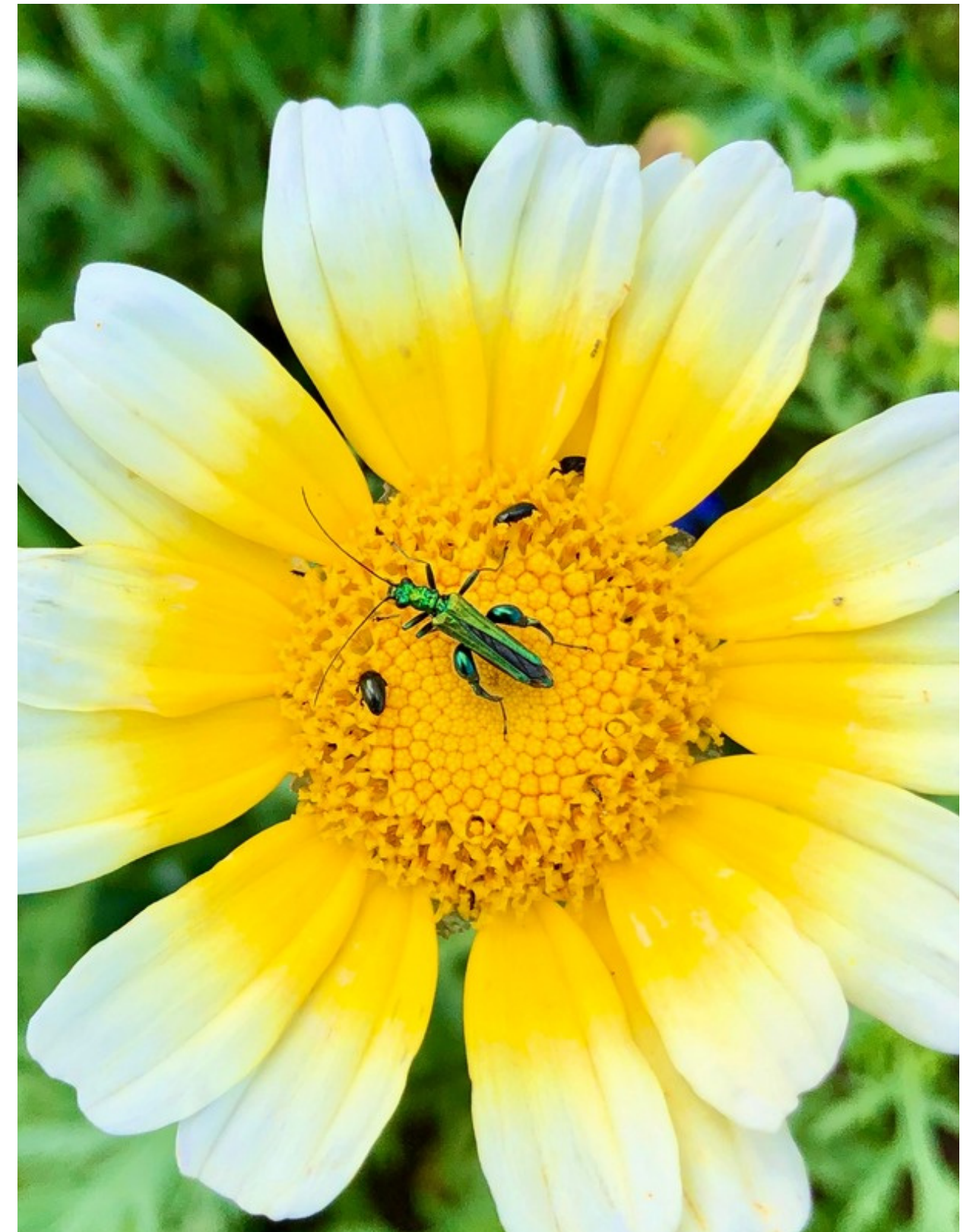
Styregruppen

Styregruppen består af ca. 10 frivillige borgere og støttes af Odsherreds Frivilligcenter og Vig Handelsforening/ Familieby.

En Arbejdsgruppe under Foreningen Livsgnisten er projektholder og står i spidsen for projektet.

Gruppens opgaver bliver at skabe grundlag for en politisk beslutning om at projektarealet bliver rekreativt område, og sidenhen at tegne, projektlede og få fondsmidler til de etaper af naturgenopretning og -pleje, som skal til for at skabe Sundhedslandskabet Grønne Vig.

Stier, opholdsteder, fugletårne og græsningsordning samt udvidelse af arealet med Enghavegårds jord er flere dele af projektet, ligesom formidling og samarbejder med forskere, sundhedspersonale og uddannelsesinstitutioner lokalt og nationalt indgår i arbejdet, så projektet kommer på landkortet og er med til at promovere **Odsherred som pioner på frivilligdrejet grøn omstilling og trivsel for alle borgere.**

Interessenter i lokalmiljøet

Bedre Psykiatri Odsherred
Alzheimerforeningen Vestsjælland
Friluftsrådet, Nordvestsjælland/ Kreds 14
Danske Handicaporganisationer Odsherred, Rose- Maria Helle
DN O, Henrik Grüttner, Fmd. Danmarks Naturfredningsforening Odsherred
DOF-Vestsjælland v. fmd. Morten Jensen
ADHD-foreningen-Vestsjællands afdeling
Helge Fredslund, Medlem af Livsgnisten-Odsherred, Tidl. bosat i Odsherred Kommune og medlem af Nyt Odsherred.
Jan Barslund. Tidligere leder af Odsherred Naturskole, nu lærer på Egebjerg skole og modtager af ”Novo nordisk Natur og teknik lærer- prisen”
Diabetesforeningen
Stomiforeningen
Seniorbofællesskabet ENGHAVEN, Vig
Dorthe Pedersen, Naturvejleder
Vandresporet, Guidede Naturvandring v. Morten Juul Pedersen
Brugere af varmtvandsbassin på Baeshøjgård
Torben Arendal, Arkitekt
Jens Peter Simonsen, Skovridder, Naturstyrelsen, Manzhøj
Vig Dyreklinik v. dyrlæge Morten Riis
Bente Eskesen, Skuespiller
Gymnastikforeningen, Vig By, Hanne Rosvald
Jørgen Stoltz, Skov -og landskabs ingeniør og Naturvejleder. Silva Danica.
Rådgivning og formidling om natur og landskab primært i Odsherred
Martin König, Kommunikationschef, tidl. lokalredaktør
DN - netværk for ”Små Landejendomme”
Maja Bovin, Landskabskulturkonsulent, Anneberg Kulturpark

Interessenter nationalt

Aalborg Universitet,
Musikterapiprofessor Hanne Mette
Ochsner Ridder, demensforskning

Københavns Universitet,
Institut for Geovidenskab og
Naturforvaltning, Dorthe Varning Poulsen,
Lektor, Ph.d.

Mulige projekter:
Skovskolen, Skov- og
Naturteknikerelever der tager uddannelse
i Natur og Landskabspleje

Målgrupper

Naturbrugere i Vig

Borgere med trivselsudfordringer som stress, mistrivsel og demens - og deres pårørende

Baeshøjgaards beboere og ansatte

Vandrere

Løbere

Lokale institutioner

Skoler

Grøn bæredygtig turisme

Campus Odsherred

M. V.

Del 2

Projektets etaper

Livsgnisten Odsherred og
Landskabskulturkonsulent
Maja Bovin

Etaper

Fondsmidler
søges hos
relevante
fonde for hver
etape

Etape 1: Stier og opholdssteder

Stier til løb, gang, barnevogn, kørestol forbinder Grønne Vig med hele området. Små opholdssteder med beplantning og siddepladser med udkig til det vidtstrakte landskab, skabes langs stierne. Trampestier kan udvikles videre ud i Geoparken.

Etape 2: Vandløb og sø

Vandløbet fra regnvandsbassinet fritlægges i landskabet, så man kan nyde det rislende vand og skabe levesteder. En lille sø opstår på engen.

Etape 3: Overdrev og eng

Det åbne landskab plejes, så en fin og lav urtevækst opstår på markerne. Ved at opstarte plejen med slåning, forberedes arealet til græsning.

Etape 4: Græsning med kvæg

Etapen omfatter oprettelse af Kvæggræsningslaug, forpagtning eller anden græsningsordning. Dyr i landskabet er god naturkvalitet, giver dynamik og virker mentalt restituerende.

Etape 5: Sundhedslandskabet som Videnscenter

Pionerprojektet Grønne Vig samler erfaringer om trivsel med natur og det åbne, rolige landskabs positive effekt på det mentale, der kan bruges nationalt såvel som skabe unikke rammer lokalt.

Etape 6: Uddannelse

Etableringsfasen af projektet kan indgå i undervisning af naturplejere og landskabsarkitekter - og det færdige landskab kan indgå i skolegang for lokale børn og unge - og dette giver mulighed for støttemidler fra store puljer.

Etape 1-4

Livsgnistens workshop for
plejepersonale og pårørende i
Naturens Pusterum

Etape 5 Sundhedslandskabet som videncenter

"Erfaringer fra Naturens Pusterum kan deles med hele Danmark"

“Et sansestimulerende naturmiljø kan fremme den spontane opmærksomhed. Her stilles ingen særlige krav fra miljøet. Krav om ageren eller interaktion kan hos stressramte og mennesker med demens virke uoverskuelige. Istedet vil et naturligt miljø præget af fascinationselementer stimulere menneskets sanser og fremme nysgerrighed og lyst til at udforske naturen.”

Laura Fiona Pratt (2025), *“Landskabsarkitektur som social og sundhedsfremmende indsats for mennesker med demens”*, Københavns Universitet, Skovskolen.

...Disse principper kan overføres på alle slags mennesker, der har brug for restitution og øget
trivsel....

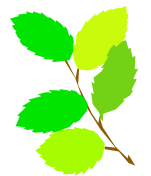
Etape 6 Uddannelse

"Odsherred kan blive firstmover på grøn, demokratisk bæredygtighed "

Grønne Vig kan videreudvikle naturkvaliteten på et åbent, bynært areal, som via projektet får tilgængelighed for alle indtænkt. I samarbejder med lokale uddannelsesinstitutioner (folkeskoler, Gymnasier, læreuddannelser m.fl.) samt Skovskolens Skov- og Naturteknikere og Landskabsarkitekturstudiet kan projektets etaper tegnes, fundes og udføres. Via inddragelse af studerende kan projektet være ground-breaker på nytænkende grøn omstilling for Odsherred. Projektets sociale og sundhedsfremmende aspekter kan ligeledes indgå i studier af effekten af natur i trivselsarbejde for alle aldersgrupper.

Funding af projektet

Grønne Vig

Hver etape kan findes for sig i en puslespilsfinansiering af Grønne Vig. Dermed kan der søges emne-relevante puljer til hver del, og projektet er ikke afhængig af et enkelt stort beløb. Drift og aktive fællesskaber tænkes ind. Mulige puljer:

Nordeafonden, Lokale fællesskaber - **Friluftsrådet**, Stier og ophold

Veluxfonden, Ældres trivsel i fællesskaber og demokratisk bæredygtighed - **Aage V**

Jensens Naturfond, Genopretning af natur og biodiversitet, vand i landskabet **LAG** midler + **Landdistriktspuljen** lokale fællesskaber - **Den Danske Naturfond** opkøb af jord for sikring af levesteder- **Danmarks Naturfond** landskabelige kvaliteter, oplevelser af natur - **Novo**

Nordisk Fonden LIFE til børn og unges viden om naturvidenskab **Nordjyllandsfonden**

forskning i sundhedslandskabet i samarbejde med Aalborg Universitet - **15. juni Fonden**

opskalering af synergiskabende projekter inden for biodiversitet. Osv.

Del 3:

Lokalt impact

Livsgnisten Odsherred og
Landskabskulturkonsulent
Maja Bovin

Hvorfor skal vi lave bynær natur i Odsherred?

Trivsel for Vig

Vig er en by i tilvækst. Naturen er en unik sundhedsfremmende ressource i Odsherred. Vi åbner den op!

Trivsel for biodiversitet

Naturkvaliteten øges i det bynære tilgængelige miljø omkring Vig By. Flere arter, flere typer landskab.

Odsherred på landkortet som pioner

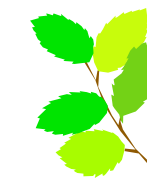
Grøn turisme, attraktive lokale fællesskaber der laver naturfaciliteter, Naturpleje som demokratisk redskab

Unge uddannelser i grøn omstilling styrkes

Grønne Vig kan bruges i uddannelsesregi og styrke Odsherreds og Geoparkens position nationalt og internationalt. Børn og unges naturkendskab og landskabsforståelse

Udbrede viden om sundhed i naturen

På ældre-, handicap- og ungeområdet er natur en ressource. Stressramte kan få trivsel med færdene i naturen. Sundheden gælder også for plejepersonale og pårørende, og vi kan forske i naturen som sundhedsfremmer.

Grønne Vig

“Projektet sætter vores dynamiske Odsherred på landkortet”

“Vi bør etablere natur hvor udsigten er unik - og bygge huse der hvor landskabet ikke er unikt ”

Græsning som naturpleje er den bedste måde at genskabe det artsrige kulturlandskab: overdrev. Synet af dyrene skaber grounding og mental ro for mennesker

Livsgnistens erfaringer med natur som fællesskaber og sundhedskatalysator via let tilgængelighed kan bruges bredt i Grønne Vig- projektet

Natur og samfund går hånd i hånd

“Det er i kommunens interesse at frivillige initiativer fremmes ”

Når frivillige laver egnsudvikling på sundhedsområdet, får ikke kun lokalmiljøet gavn af effekterne - det kan gælde hele kommunens udvikling, når man understøtter lokalt initiativ og fremmer større fondsprojekter. Naturgenopretning med konstruktive sociale og sundhedsmæssige aspekter som en del af projektets fundament vil være en udvikling af Odsherreds kurs mod at blive et nationalt fyrtårn på både kultur- og naturområdet.

Visionboard Naturtyper i Grønne Vig

Next Steps

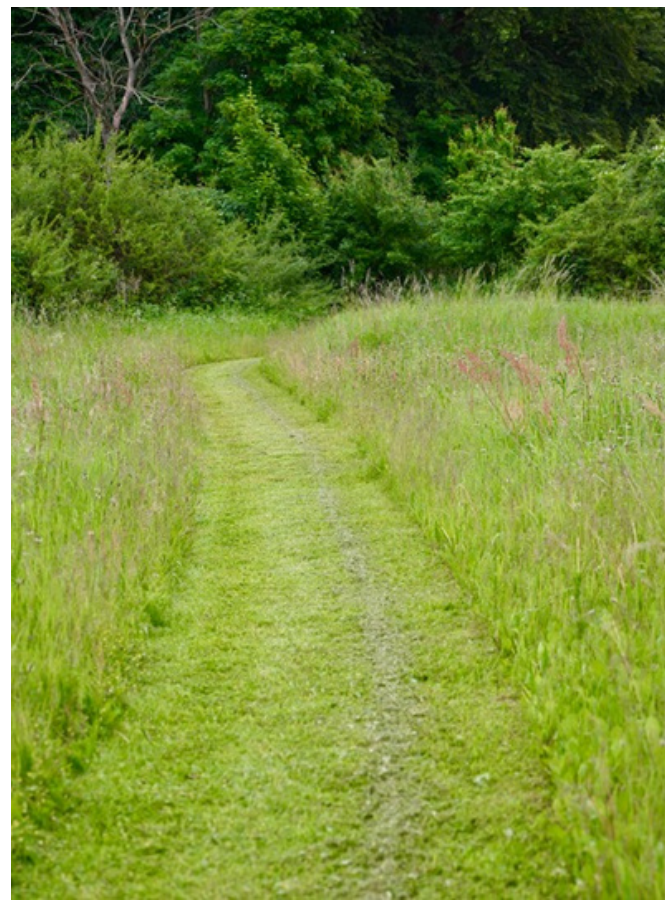
Netværk opbygges

Styregruppen konsoliderer sig og skaber netværk. Undergrupper for hver opgave skabes. Ekspertudtalelser. 2026

Arealet sikres

Forslag stilles om naturprojektet til Kommunen, der samles Tilkendegivelser. Ny kommuneplan vedtages 2026

Funding og projektledelse

Der søges fondsmidler på baggrund af en faglig funderet projektbeskrivelse for hver etape samt til drift/pleje fremad. Plejemyndighed inddrages for rådgivning om pleje af naturtyperne. 2026-2027

Anlæg af Grønne Vig

Undervejs i anlægsfaserne bruges vidensdeling og formidling aktivt for at skabe synergi lokalt og viden nationalt. Der samarbejdes med uddannelsesinstitutioner. 2027-2030

Kontakt

Projektansvarlig Peter Løn Sørensen

Projektholder

Arbejdsgruppen “Grønne Vig”
under Foreningen Livsgnisten
- Odsherred
Mail: foelhoej@get2net.dk

Projektstyring og Funding

Maja Bovin
Landskabskulturkonsulent
Anneberg Kulturpark
majabovin@aol.com

Projektets SoMe

Find os på Facebook:
Støttegruppe - sundhedslandskabet
Grønne Vig